

Verandering openbare zwembaden in de periode van 2013 tot 2024

In 2024 zijn er 621 openbare zwembaden* in Nederland. Dit zijn er 39 minder dan in 2013. In deze periode zijn 66 zwembaden gesloten en 27 nieuwe zwembaden (exclusief herbouw) gerealiseerd. Gesloten zwembaden zijn zwembaden die permanent buiten gebruik zijn en waar mensen niet meer kunnen zwemmen. Deze infographic geeft meer detail over deze veranderingen.

Veranderingen 2013-2024

- +27** nieuwe openbare zwembaden.
- 66** openbare zwembaden gesloten.

Veranderingen in het zwembadaanbod

- 45** gemeenten waar een zwembad is gesloten, en waar geen zwembad is teruggekomen.
- 19** nieuwe zwembaden in gemeenten waar eerder minstens één zwembad is gesloten.
- 26** van de 27 nieuwe zwembaden zijn overdekte zwembaden of combizwembaden.
- 66** gesloten zwembaden: 8 openluchtzwembaden, 9 combizwembaden en 49 overdekte zwembaden.

Waarom sloten zwembaden?

- Te hoge exploitatie- en energiekosten.
- Het zwembad was verouderd.

Nieuwe bestemmingen

Gesloten zwembaden werden soms vervangen door:

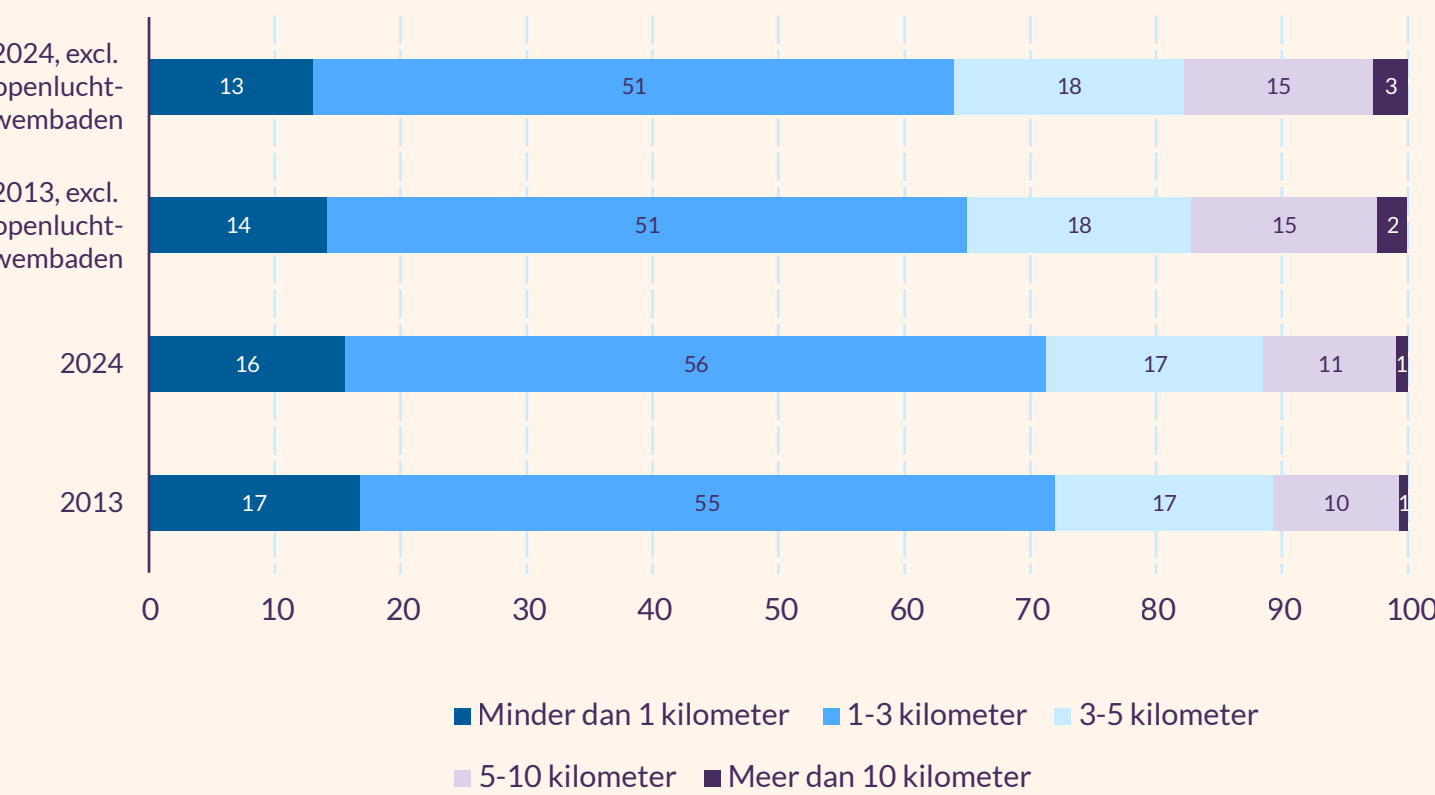
- Woningen
- Scholen
- Sport-accommodaties
- Gezondheidscentra

Sommige zwembaden kregen een bijzondere functie, bijvoorbeeld:

- Zwembad Valkenhuizen (Arnhem)**
Omgebouwd tot waterbuffer (5 miljoen liter regenwater, gebruikt voor sportvelden en groen).
- Zwembad De Blikken (Oosterhout)**
Veranderd in een cultuurtempel (14 kunstenaars, ateliers, zaalverhuur, exposities en voorstellingen).

Reisafstand

Gemiddelde afstand tot dichtstbijzijnde openbaar zwembad
Percentage van de bevolking

In Nederland is de gemiddelde afstand tot een openbaar zwembad 2,6 kilometer in 2024. Dit is vergelijkbaar met 2013.

Zonder openluchtzwembaden is de gemiddelde afstand in 2024 3,1 kilometer. Ook dit is vergelijkbaar met 2013.

Niet-stedelijke gemeenten: gemiddelde afstand is toegenomen van 3,7 naar 4,1 kilometer.

Kleine gemeenten (<20.000 inwoners): dezelfde trend zichtbaar; afstanden blijven groot.

Regionale verschillen

- De meeste nieuwe openbare zwembaden zijn gebouwd in (zeer) sterk stedelijke gemeenten.
- In sterk stedelijke gemeenten: ook sluitingen, maar bijna net zoveel vervangende nieuwbouw.
- In weinig stedelijke gemeenten: meer sluitingen dan nieuwbouw.
- De meeste nieuwe zwembaden zijn geplaatst in een stad.

* Openbare zwembaden zijn zwemaccommodaties waar het publiek tegen betaling kan zwemmen, al dan niet in combinatie met andere activiteiten. Dit zijn voornamelijk gemeentelijke zwembaden en commercieel geëxploiteerde zwembaden (Hoekman et al, 2013).

Databronnen

In dit onderzoek vergelijken we het aanbod van openbare zwembaden in 2013 met het aanbod van openbare zwembaden in 2024. De lijst van openbare zwembaden in 2013 is samengesteld op basis van de Zwemmonitor (Van der Werff et al., 2013). In deze monitor hebben zwembaden en zwemlesaanbieders een uitgebreide vragenlijst ingevuld over hun zwembad. De lijst van 2024 is gebaseerd op de data uit de Database SportAanbod (DSA). De DSA is een landelijk databestand met informatie over alle sportvoorzieningen in Nederland.

Verbeterde registratie

In 2024 hebben we de selectiecriteria om een zwembad als ‘openbaar’ te categoriseren aangescherpt ten opzichte van 2013. Hierdoor zitten in het bestand uit 2013 zwembaden die niet als openbaar zwembad functioneren. Zwembaden die bijvoorbeeld uitsluitend als onderdeel van een sauna of een andere besloten voorziening toegankelijk zijn, zijn in 2024 niet meer als openbaar geregistreerd. De zwembaden bestaan dan nog wel, maar behoren in 2024 niet meer tot de categorie ‘openbare zwembaden’. De lijst van 2013 is hierop aangepast om zo een accuraat overzicht te bieden van gesloten zwembaden ten opzichte van 2013.

Deskresearch

De openbare zwembaden in 2024 die niet in het bestand van 2013 stonden, hebben we via deskresearch gecontroleerd. Via online krantenartikelen en websites van zwembaden hebben we gecontroleerd of het inderdaad een nieuw zwembad betrof en hebben we vervolgens het bouwjaar vastgelegd.

Ook de openbare zwembaden uit 2013 die niet meer in het bestand van 2024 voorkomen, hebben we gecontroleerd. Via online (kranten)artikelen hebben we onderzocht of het betreffende zwembad is gesloten. Daarnaast hebben we gekeken naar de reden van sluiting en naar de nieuwe bestemming van de locatie waar het zwembad zich bevond.

Herbouw

De koppeling van de bestanden hebben we gedaan op basis van adresinformatie. Als een zwembad is gesloopt en er is een nieuw zwembad op hetzelfde adres teruggekomen, hebben we dit daardoor niet als ‘nieuw’ geregistreerd.

Bronnen

Hoekman, R., Hoenderkamp, K., & Van der Poel, H. & (Reds.). (2013). *Sportaccommodates in beeld*. Mulier Instituut.

Kools, M., Hollander, E., Van Eldert, P., & Bronkhorst, A. (2024). *Eigendom en exploitatie van zwembaden: Een beschrijving van Nederlandse openbare zwembaden*. Mulier Instituut.

Van der Werff, H., Breedveld, K., Bakker, S., Kemper, F., Cotterink, M., Van Mourik, R., & Henneken, T. (2013). *Zwemmen in Nederland: De zwemsport in al zijn facetten nader belicht*. Mulier Instituut.

